

Osiemnasta Międzynarodowa Olimpiada Lingwistyczna

Windawa (Łotwa), 19–23 lipca 2021

Rozwiązanie zadania turnieju drużynowego

(a)

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
AS	N	E	AF	BC	V	W	AR	L	AM	BH	D	AH
14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26
AL	AQ	BG	AI	P	AT	AK	AJ	BA	AW	AX	AZ	BF
27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	
B	AU	F	O	A	C	AV	S	AN	AC	BI	BB	
39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51
AY	J	I	AO	Q	T	H	G	BD	BE	R	Y	AG
52	53	54	55	56	57	58	59	60	61	62		
AP	BJ	X	M	AD	U	Z	AE	AA	AB	K		

- (b)
- Ariengatu nóguchu nun nabuidunu muna. — *Moja matka powiedziała mi, żebym zamiótł dom.*
  - Hísieti uwi lun. — *On lubi mięso.*
  - Nani guríara to. — *Ten statek jest mój.*
  - ¿Ka babuserubai? — *Co chcesz?*
  - Ibidieti nun átirila irumu tau. — *Nie wiem, ile ona ma lat.*
  - Yumbuitibu hamuga anhabu giara. — *Przyszedłbyś, gdybyś mógł.*
  - Áfarati bóguchi aban ounli. — *Twój ojciec zabił psa.*
  - Háluaha háfuridun óuchaha haruga. — *Próbują jutro wyjść i łowić ryby.*
  - Nidin aríahai úduraü. — *Poszedłem szukać ryby.*
  - Nuguya mabuseruntina nuádigimari. — *Nie chciałem pracować.*
  - ¿Ka tiri lani señora? — *Jak ma na imię jego żona?*
  - Ariha hamutina súdara. — *Policja mnie zobaczyła.*
  - ¿Ka abu ludin? — *Z kim on przyszedł?*
  - ¿Ka biribai? — *Jak masz na imię?*
  - Wagía madüguntiwa guríara. — *Nie zrobiliśmy statku.*
  - Máfaru numutu hiñaru to. — *Nie zabiłem/am tej kobiety.*
- (c)
- *Nie wiem, jak ma na imię twój ojciec.* — Ibidieti liri bóguchi nun.
  - *Nie widzę tego miejsca.* — Marihin hamuti fulaso le.
  - *Nie wiecie, jak ma na imię ten mężczyzna.* — Ibidieti liri eyeri le hun.
  - *Ta miotła jest nasza.* — Wani abuidagülei le.
  - *Nie zabiłeś/aś mnie.* — Máfaru bumutina.
  - *Nie widzimy tej łodzi.* — Marihin wamuti póupoutu le.
- (d) i.
• kobieta — hiyaro	• ty — bui
• babcia — kuthu	• zabić — farun
• ucho — dike	• spać — donkon
• ręka — khabo	• widzieć — dukhun
• ramię — duna	• po — diki
• tamten — lira	• jeden — aba
• tamta — tora	• dwa — biama/bian
- ii. $m > n$

(e)

garifuna (kobieca mowa)	garifuna (męska mowa)	lokono	kari'nja	polski
eyeri	wügüri	wadili	wokory	<i>mężczyzna</i>
ati		athi		<i>papryka</i>
nugía (nuguya)	au	dei	awu	<i>ja</i>
núgudi		dakoti	ypupuru	<i>moja noga</i>
búbara		bubada	ajamosaiky	<i>twój paznokiec</i>
hati		kathi	nuno	<i>księżyc</i>
baligi		balishi	werùnòpo	<i>proch</i>
bugía (buguya)	amürü	bui	amoro	→ (d)
núgüra		dakora		<i>mój hamak</i>
hiñaru	würi	hiyaro	woryi	<i>kobieta</i>
hugía (huguya)		hui	amyjaron	<i>wy</i>
úrüwa		kabun	oruwa	<i>trzy</i>
uburei	günwüri	bodehi	kowai	<i>haczyk wędkarski</i>
hürü	wayumu	koa	wajumo	<i>krab</i>
dunuru		kodibio	tonoro	<i>ptak</i>
niligün	yegü	dalikin	yjeki	<i>mój zwierzak</i>
awasi		marishi	awasi	<i>kukurydza</i>
lígiri		lushiri	enàtary	<i>jego nos</i>
guríara			kurijara	<i>statek</i>
ubanaü		banahu	ore	<i>wątroba</i>
agifida		shifen	ituna	<i>być/stać się zgorzkniałym</i>
mua		horhorho	nono	<i>ziemia</i>
gimara		shimarha	pyrywa	<i>strzała</i>
duna		oniabo, iniabo	tuna	<i>woda</i>
hayaba		khayaba	kusipo	<i>pchła</i>
watu		ikikhodo	wàto	<i>drewno</i>
weyu		hadali	weju	<i>słońce</i>
bena		bahu rheroko	pena	<i>drzwi</i>
núbana		dabana	yjere	<i>moja wątroba</i>
dübü		shiba	topu	<i>kamień</i>
úraü		udaha	pi	<i>skóra</i>

- (f) i. 1. Bian thoythonon dadukha. — B. *Zobaczyłem dwie dorosłe kobiety.*
2. Bian horhorho yâka. — A. *Tu są dwie formy ukształtowania terenu.*
3. Bian kasakabo diki landa. — J. *Przyjechał za dwa dni.*
4. Dashî danoro diakoka. — M. *Moja głowa jest na mojej szyi.*
5. Dashimakufa hîri lokoá hu. — E. *Zawołam was po imieniu.*
6. Ikî kolokoka to hime. — G. *Ryba jest w ogniu.*
7. Ludukha to kabadaro. — F. *On widział jaguara.*
8. Lufarafa to kabadaro oma. — C. *Będzie walczył z jaguarem.*
9. Lufarafa. — I. *Będzie walczył.*
10. Lufarufa aba kabadaro. — L. *On zabije jednego jaguara.*
11. Namithadufa de. — H. *Będą wyśmiewali mnie.*
12. To thoytho kanabafa to kodibiobe khonan. — K. *Dorośła kobieta będzie słuchała ptaków.*
13. To thoytho kanabufa to kodibiobe. — D. *Dorośła kobieta usłyszy ptaki.*
ii. 14. Lufarufa aba kabadaro tora hiyaro oma. — *On zabije jednego jaguara z tamtą kobietą.*
15. Hushimaku we. — *Zawołaliście nas.*
16. Horhorho diakoka to shibabe. — *Kamienie są na ziemi.*
iii. N. *Mężczyzna będzie słuchał.* — Li wadili kanabafa.
O. *Będziemy się śmiali.* — Wamithadafa.
P. *Będą krzyczeli.* — Nashimakafa.
Q. *Tu jest trzech mężczyzn.* — Kabun wadilinin yâka.

(g)

• abu — (razem) z	• anura — uciekać	• irumu — rok
• ábuna — siać	• ariha — widzieć	• ladüga — bo
• achülüra — przybywać	• ariñaha — powiedzieć	• ligía — on, dlatego
• adeira — znaleźć	• arüna — ramię	• nugía (nuguya) — ja
• adüga — robić	• ásurá — skończyć	• ou(n)we — umierać
• adumureha — rozmawiać	• áwaha — wołać	• súdara — policja
• adura — strzelać	• ayawa — płakać	• sun — wszystko
• áfara — zabić	• bugía (buguya) — ty	• tugía (tuguya) — ona
• afeidira — gubić, tracić	• ebelura — pójść (do)	• uagu — (w zamian) za
• áfurida — wychodzić	• eifi — fasola	• úduraü — ryba
• áluaha — szukać	• eiga — jeść	• umadaü — przyjaciel
• aluguraha — sprzedawać	• hagía — oni	• un — dla
• anhein — jeśli	• halaü — krzesło	• wagía — my
• anihein — mieć, jest (∃)	• íchiga — dawać	• ya — tutaj